

Motion till riksdagen
2013/14:Fi289

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Ökat skydd mot bluffakturor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändringar i kreditupplysningslagen för att undvika att företag drabbas av bluffakturor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att bättre skydda individen mot bedrägeri.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till CU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Om man vill skapa ett bättre näringslivsklimat, i synnerhet för de mindre företagen, finns det många faktorer att beakta. Att förenkla krångliga regelverk, sänka arbetsgivaravgifter och skapa en flexiblare arbetsrätt lyfts ofta fram som nycklar i sammanhanget. Men det finns också andra problem som utgör nog så stora hot mot de små företagen. Ett sådant problem är bluffakturor.

Att tvingas betala en faktura utan att ha köpt något är sedan många år verklighet för många småföretag. Omfattningen av bedrägerier med bluffakturor ökar. För småföretagarna tar de tid och kostar pengar att hantera. Polisen har svårt att prioritera utredningar av den här typen av bedrägerier, och upplevelsen bland de drabbade är att de kriminella ligger steget före när åtgärder vidtas.

Ett omfattande regeringsarbete pågår för att komma åt problemen. I början av den innestående mandatperioden slogs det också fast att bluffakturor är att betrakta som allvarlig brottslighet – en man dömdes i maj av Helsingborgs tingsrätt till ett och ett halvt års fängelse för att ha tillskansat sig 23 miljoner kronor. Han ska dessutom betala skadestånd till ett tjugotal svenska företag. Det är en tydlig signal och innebär en ökad möjlighet att polisanmälningar om bluffakturor tas på större allvar.

De kriminella som sysslar med bluffakturor angriper ofta en sektor i taget. Exempelvis har skogs- och lantbruksföretag fram tills för något år sedan varit relativt forskonade från fenomenet. Men plötsligt är det en av de branscher som är hårdast ansatta. Det faktum att dessa företag ofta drivs som enmansbolag av äldre personer gör att målgruppen blivit attraktiva för de grupperingar som sysslar med bluffakturor. Äldre personer som äger skog men i egentlig mening inte ser sig själva som företagare blir lätta offer för denna typ av brottslighet.

Att komma åt detta utan att lägga krokben för hederliga försäljare är ingen lätt uppgift. Ett förslag som har framförts handlar om att införa en så kallad ångervecka så att företagare kan bestrida fakturor. Många uppfattar det dock som stötande att behöva ångra något som man aldrig har köpt eller beställt. Därför är också idén om ångervecka mindre lämplig.

En bättre möjlighet finns om vi ändrar kreditupplysningslagen. För privatpersoner gäller att fakturan måste vara välgrundad och ha slagits fast i domstol eller annan myndighet för att ett kreditupplysningsföretag ska få lämna ut uppgifter. Motsvarande regel bör även gälla företag. På det sättet kan vi drastiskt sanera förekomsten av bluffakturor.

I dag får företag betalningsanmärkning redan vid ansökan om betalningsföreläggande, oavsett om en sådan ansökan är riktig eller inte. För mindre företag, där anmärkningar har stor påverkan på hur företaget bedöms, kan detta få stora konsekvenser. De kriminella som sysslar med bluffakturor livnär sig på den rädslan, eftersom småföretag skräms att betala fakturor som inte borde betalas.

Fel! Okänt namn på

Med en ändring i kreditupplysningslagen så att även företag omfattas av regeln om att fakturan måste vara välgrundad för att uppgifter ska få lämnas ut tas ett viktigt steg mot ökad rättssäkerhet för mindre företag.

Många privatpersoner utsätts också för bedrägeribrott. Exempelvis finns telefonförsäljare som satt i system att lura äldre personer att binda sig i avtal enbart via inspelat telefonsamtal. Många är omedvetna om att de svarat ja under ett trevligt samtal med försäljaren och när fakturan kommer blir det en chock. Att häva detta avtal är många gånger en omöjlighet för en äldre person som varken har kraft eller kunskap att hävda sin rätt. Kristdemokraterna driver också frågan om att kräva skriftligt godkännande för avtal vid telefonförsäljning (se exempelvis motion 2013/14:C242). En sådan ändring skulle, tillsammans med ovan föreslagna ändringar i kreditupplysningslagen, utgöra mycket effektiva åtgärder för att förebygga problem med bluffakturor.

Stockholm den 2 oktober 2013

Lars-Axel Nordell (KD)